

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

7 בפברואר 2012

653

י"ד בשבט התשע"ב

עמוד

הצעת חוק שמירת הניקיון (תיקון מס' 23) (פינוי פסולת בניין), התשע"ב-2012 310

הצעת חוק שמירת הניקיון (תיקון מס' 23) (פינוי פסולת בניין), התשע"ב-2012

1. בחוק שמירת הניקיון, התשמ"ד-1984¹ (בחוק זה – החוק העיקרי), לפני סעיף 7 יבוא:
”סימן א’: אתרים לסילוק פסולת”
2. בסעיף 7 לחוק העיקרי, בסעיף קטן (ד), בסופו יבוא ”ואולם לענין יצרן פסולת בניין, כהגדרתו בסעיף 7א, יחולו הוראות סימן ב’ לגבי פינוי פסולת בניין”.
3. אחרי סעיף 7 לחוק העיקרי יבוא:
”סימן ב’: פינוי פסולת בניין”

הגדרות 7א. בסימן זה –

ד ב ר י ה ס ב ר

בצורה בלתי חוקית ותוך פגיעה בסביבה, וזאת על ידי הטלת חובה על רשות מקומית לפנות את כל פסולת הבניין שנאצרה בכלי אצירה ייעודי בתחומה, בדומה לאיסוף ופינוי של הפסולת המעורבת, הנעשית ישירות על ידה או באמצעות קבלני ביצוע. עם זאת, ולצד הטלת החובה על הרשות המקומית, מוצע לחייבה לגבות תשלום בעד שירותי פינוי הפסולת מיצרן פסולת בניין וזאת כדי לאפשר לה לממן את העלויות הכרוכות בהסדרת נושא זה ולהבטיח בכך את היתכנותו של המנגנון הכלכלי לפינוי הפסולת.

החוק המוצע מהווה נדבך נוסף במדיניות המשרד לטיפול בפסולת מוצקה, ומצטרף להסדרים קיימים ועתידיים בנושא, כדוגמת תיקון מס' 9 לפקודת המכרות, אשר מטיל חובה על בעלי מחצבות למחזור שיעור מסוים מתוך כמות חומרי החציבה המופקים במחצבה.

סעיף 1 מוצע לפצל את פרק ג' בחוק שמירת הניקיון, התשמ"ד-1984 (להלן – החוק), לשלושה סימנים: סימן א' יעסוק באתרים לסילוק פסולת, ויכלול את סעיף 7 כנוסחו כיום ובתוספת תיקון מוצע. סימן ב' יעסוק בפינוי פסולת בניין, ויווסף לפרק ג' הקיים ויכלול את סעיפים 7א עד 7ג המוצעים, וסימן ג' יעסוק בסילוק גרוטאות רכב, ויכלול את סעיפים 8 עד 7ד לחוק כנוסחם כיום.

סעיף 2 סעיף 7(ד) לחוק כנוסחו היום קובע כי "לא יפנה אדם פסולת מאחד הסוגים המפורטים בסעיף קטן (א)", אלא לאתר שנקבע לכך, למפעל טיפול באשפה, למפעל מיחזור או למישרפה, או בהתאם להוראות שנקבעו בחוק עזר של הרשות המקומית הנוגעת בדבר". מוצע לתקן את הסעיף באופן המבהיר כי לענין יצרן פסולת בניין, יחולו הוראות סימן ב' לגבי פינוי פסולת בניין ולא ההוראה האמורה הקבועה בסעיף 7(ד).

סעיף 3 מוצע להוסיף לפרק ג' לחוק, את סימן ב' שעניינו פינוי פסולת בניין והוא יכלול את סעיפים 7א עד 7ג, כדלהלן:

כללי השלכת פסולת בניין ברשות הרבים היא בעיה רחבת היקף, ואחד המפגעים הבולטים ביותר שהציבור הרחב חשוף להם. ערוצי נחלים וצדי דרכים בכל רחבי הארץ מלאים בערמות של פסולת בניין שפוננו שלא חקוק על ידי קבלנים ומובילים שונים. מדי שנה נוצרים בישראל כ-7.5 מיליון טונות של פסולת בניין, לרבות עודפי עפר. עם זאת, לאתרי פסולת מוסדרים מגיעים רק כ-2.5 מיליון טונות בלבד בשנה, ואילו שאר פסולת הבניין, כחמישה מיליון טונות, מושלכת בשטחים פתוחים, בשדות ובצדי דרכים ויוצרת מפגעים סביבתיים חמורים, לרבות זיהום מי תהום, הריס השטחים הפתוחים, הגנים הלאומיים ושמורות הטבע, ופגיעה בערך הקרקע.

תהליך האיסוף והפינוי של פסולת הבניין והטיפול בה הוא תהליך מורכב, והוא כולל משתתפים רבים, ביניהם התושבים, קבלני בנייה וקבלני שיפוצים, משנעי פסולת בניין, בעלי מפעלי מיחזור או אתרי סילוק פסולת בניין, והרשויות המקומיות. במצב הנוכחי, חלקים רבים ממערך זה אינם מוסדרים באופן מלא, והמעקב והבקרה על אופן הטיפול בפסולת הבניין לוקים בחסר.

משאבים רבים מושקעים על ידי המשרד להגנת הסביבה (להלן – המשרד) וגורמי פיקוח נוספים בניסיון לאתר, לתפוס ולמנוע השלכת פסולת בניין במקומות שאינם מיועדים לכך. עם זאת, לאור המגבלות של אמצעי האכיפה והתרחבות התופעה, מוצע להרחיב את התייחסות החקיקה לנושא, כדי לתת כלים להתמודד ולמנוע את הבעיה כבר במקור. זאת, באמצעות קביעת חובה על הרשויות המקומיות בחוק להציב כלי אצירה לפינוי פסולת בניין ולפנותם לאתר מוסדר, בסמוך לאחר קבלת הודעה על הצורך בהצבה או בפינוי של כלי כאמור, מאדם המבצע עבודת בנייה אשר במהלכן נוצרת פסולת בניין (להלן – יצרן פסולת בניין).

מטרת החוק המוצע היא למנוע, או לכל הפחות לצמצם, את השלכתה של פסולת בניין ברשות הרבים

¹ ס"ח התשמ"ד, עמ' 142; התשע"א, עמ' 1203.

“אתר מוסדר” – אתר לסילוק פסולת בניין, מפעל מיחזור או תחנת מעבר, המוסדרים על פי דין;

“חוק למניעת מפגעי אסבסט” – חוק למניעת מפגעי אסבסט ואבק מזיק, התשע”א-2011²;

“יצרן פסולת בניין” – אדם המבצע, בעצמו או באמצעות אחר, עבודות שבמהלכן נוצרת פסולת בניין, למעט עבודות החייבות בהיתר עבודת אסבסט לפי חוק למניעת מפגעי אסבסט;

“רשות מקומית” – עירייה או מועצה מקומית;

“תחנת מעבר” – מיתקן ניח וקבוע שבו נעשה אחד מאלה:

(1) העברה של פסולת בניין, במהלך פינויה וסילוקה, מכלי קיבול אחד, ובכלל זה מרכב להובלת פסולת בניין, לכלי קיבול אחר;

(2) מיון של פסולת בניין לרכיביה, לצורכי שימוש חוזר או מיחזור.

7.7. רשות מקומית תפנה את כל פסולת הבניין שנאצרה בכלי אצירה בתחומה, בהתאם להוראות סימן זה.

7.8. (א) הודיע יצרן פסולת בניין לרשות מקומית על כוונתו לבצע עבודה כאמור בסעיף 7(1), תספק לו הרשות המקומית כלי לאצירת פסולת הבניין (בסימן זה – כלי האצירה); כלי האצירה יתאים לכמות הצפויה של פסולת הבניין ולסוג הפסולת, כפי שהודיע עליהם יצרן פסולת הבניין, ויישא סימן זיהוי של הרשות המקומית ושל ייעוד כלי האצירה.

ד ב ר י ה ס ב ר

בחוק האסבסט. לעניין פסולת בניין המכילה אסבסט, שנוצרה בעבודה הפטורה מהיתר עבודת אסבסט, תחול החובה לפנותה על הרשות המקומית.

להגדרה “תחנת מעבר” – מוצע להגדיר תחנת מעבר, באופן דומה להגדרה הקיימת בתקנות רישוי עסקים (תחנת מעבר לפסולת). התשנ”ח-1998, כמיתקן ניח וקבוע שבו נעשית העברה של פסולת בניין, במהלך פינויה וסילוקה, מכלי קיבול אחד, ובכלל זה מרכב להובלת פסולת בניין, לכלי קיבול אחר, או שנעשה בו מיון של פסולת בניין לרכיביה, לצורכי מיחזור או שימוש חוזר.

לסעיף 7ב המוצע

מוצע לקבוע חובה על רשות מקומית לפנות בכלי אצירה את כל פסולת הבניין שנאצרה בתחום שיפוטתה כאמור בסעיף 7ג(א), בהתאם להוראות סימן זה.

לסעיף 7ג המוצע

לסעיף קטן (א)

מוצע לקבוע חובה על הרשות המקומית לספק ליצרן פסולת בניין כלי אצירה לאיסוף פסולת בניין, לאחר

לסעיף 7א המוצע

מוצע להגדיר מונחים שונים שבהם נעשה שימוש בסימן ב/ ובהם המונחים המוסברים להלן:

להגדרה “אתר מוסדר” – מוצע לקבוע כי בהגדרה “אתר מוסדר” ייכללו אתר לסילוק פסולת בניין, מפעל מיחזור, תחנת מעבר או מפעל השבה, ובלבד שהם מוסדרים על פי דין.

להגדרה “יצרן פסולת בניין” – מוצע להגדיר יצרן פסולת בניין כאדם המבצע, בעצמו או באמצעות אחר, עבודה שבמהלכה נוצרת פסולת בניין, למעט עבודה החייבת בהיתר עבודת אסבסט לפי החוק למניעת מפגעי אסבסט, התשע”א-2011 (להלן – חוק האסבסט). על יצרן פסולת הבניין מוטלות חובות כלפי הרשות המקומית, שנועדו להשלים ולאפשר לרשות לקיים את חובותיה לפי הסימן המוצע. חוק האסבסט, קובע הסדרים מיוחדים לעניין פינוי פסולת אסבסט במסגרת עבודה החייבת בהיתר עבודת אסבסט. לפיכך, מוצע לקבוע כי אדם החייב בהיתר עבודת אסבסט לפי החוק האמור, לא ייחשב יצרן פסולת בניין לעניין סימן ב/ המוצע. דהיינו, חובת פינוי פסולת האסבסט לא תחול על הרשות המקומית אלא על מבצע העבודה לפי היתר עבודת האסבסט כאמור

² ס”ח התשע”א, עמ’ 694.

(ב) רשות מקומית רשאית להורות ליצרן פסולת בניין על האמצעים שעליו לנקוט לגבי אצירה של פסולת בניין, ועל תנאים, חובות והגבלות שיחולו עליו לעניין זה.

(ג) רשות מקומית תפנה את פסולת הבניין שנאצרה בכלי האצירה לאתר מוסדר; בבחירת יעד הפינוי תיתן רשות מקומית עדיפות, במידת האפשר, לשימוש חוזר ולמיחזור של פסולת הבניין, על פני סילוקה להטמנה.

(ד) רשות מקומית תפנה את פסולת הבניין בסמוך לאחר קבלת הודעה של יצרן פסולת הבניין לפי סעיף 7ד, שכלי האצירה עומד להתמלא או על סיום העבודה; הודיע היצרן לרשות המקומית לפי הסעיף האמור, שכלי האצירה עומד להתמלא ולא הודיע על סיום העבודה – תספק לו הרשות המקומית כלי אצירה נוסף.

(ה) רשות מקומית רשאית לפנות את פסולת הבניין לפי סימן זה, בעצמה או באמצעות אחר המורשה לפנות פסולת על פי דין.

(א) לצורך מילוי חובותיה לפי סימן זה, תגבה רשות מקומית תשלום על שירותי פינוי פסולת בניין מיצרן פסולת בניין, שיכלול את עלות הצבת כלי האצירה, עלות הובלת פסולת הבניין אל האתר המוסדר, דמי הכניסה לאתר המוסדר והוצאות ניהול ופיקוח; שיעור התשלום לא יעלה על הסכומים המרביים ולא יפחת מהסכומים המזעריים הקבועים בתוספת השנייה.

תשלום על שירותי פינוי פסולת בניין 7ד.

ד ב ר י ה ס ב ר

סילוקה להטמנה. הוראה זו עולה בקנה אחד עם מדיניות המשרד להגנת הסביבה לטיפול בפסולת מוצקה, ולפיה יש להפוך את הפסולת ממטרד למשאב. על פי תכנית העבודה הרב-שנתית שהוכנה בהנחיית השר להגנת הסביבה, יש להגדיל בעשור הקרוב באופן ניכר את כמויות הפסולת המועברות למיחזור ולהקטין את כמות הפסולת המוצקה המועברת להטמנה.

לסעיפים קטנים (ד) ו-(ה)

מוצע לקבוע כי רשות מקומית תפנה את כלי האצירה בסמוך לאחר קבלת הודעתו של יצרן פסולת הבניין על כך שכלי האצירה עומד להתמלא או על סיום העבודה. הוראות אלה נועדו למנוע את הפיכת כלי האצירה למפגע סביבתי. כמו כן, מוצע לאפשר לרשות מקומית לפנות את פסולת הבניין שנאצרה בכלי האצירה, בעצמה או באמצעות אחר המורשה לפנות פסולת על פי דין. עוד מוצע לקבוע כי אם יצרן פסולת בניין הודיע לרשות המקומית כי כלי האצירה עומד להתמלא ולא הודיע על סיום העבודה – תספק לו הרשות המקומית כלי אצירה נוסף.

לסעיף 7ד המוצע

לסעיפים קטנים (א) ו-(ב)

כדי לוודא כי לרשות המקומית יהיה מקור תקציבי לקיום חובותיה לפי החוק המוצע, מוצע לחייב את הרשות לגבות תשלום על שירותי פינוי פסולת הבניין מיצרן פסולת

שהודיע לה על כוונתו לבצע עבודה שבמהלכה צפויה להיווצר פסולת בניין. עוד מוצע לקבוע כי כלי האצירה יתאים לכמות הצפויה של פסולת הבניין ולסוג הפסולת, כפי שהודיע עליהם יצרן פסולת הבניין, זאת כדי לוודא כי כלי האצירה שיטופק יתאים לצרכיו של יצרן פסולת הבניין לעניין פינוי הפסולת. כמו כן, מוצע לקבוע כי כלי האצירה יישא סימן זיהוי של הרשות המקומית ושל ייעוד הכלי, זאת כדי להבטיח כי יהיה ניתן לזהות בנקל את כלי האצירה המטופק בידי הרשות, אשר רק אליו מתיר החוק לפנות את פסולת הבניין, ובאופן זה להקל על האכיפה והפיקוח על ההסדר המוצע.

לסעיף קטן (ב)

מוצע לאפשר לרשות מקומית להורות ליצרן פסולת בניין על האמצעים שעליו לנקוט לגבי אצירה של פסולת בניין, ועל תנאים, חובות והגבלות שיחולו עליו לעניין זה. ההוראות האמורות יכולות להתייחס, לדוגמה, לאופן העמסת פסולת הבניין, להפרדת פסולת הבניין לסוגיה וכן להיבטים נוספים הנוגעים בדבר.

לסעיף קטן (א)

מוצע לקבוע חובה על רשות מקומית לפנות את פסולת הבניין לאתר מוסדר בלבד. עוד מוצע לקבוע כי בבחירת יעד הפינוי, רשות מקומית תיתן עדיפות, במידת האפשר, לשימוש חוזר ולמיחזור פסולת בניין על פני

(ב) כל רשות מקומית תקבע את שיעורו של התשלום שהיא תגבה כאמור בסעיף קטן (א), בהתאם לתוצאות מכרז שתערוך מדי שלוש שנים, לכל היותר, בתוספת תוצאות ניהול ופיקוח של הרשות המקומית לביצוע חובותיה, שלא יעלו על 15 אחוזים מהסכום שנקבע במכרז.

(ג) שיעור התשלום כאמור בסעיף קטן (ב) יובא לאישור מועצת הרשות המקומית, והודעה עליו תפורסם ברשומות וכן על גבי לוחות המודעות במשרדי הרשות המקומית ובאתר האינטרנט של הרשות המקומית.

(ד) השר רשאי, בצו, בהסכמת שר הפנים, לשנות את התוספת השנייה.

7ה. יצרן פסולת בניין יודיע לרשות מקומית על כל אחד מאלה:

חובת הודעה של יצרן פסולת בניין לרשות מקומית

(1) כוונתו לבצע עבודה בתחומה, שבמהלכה צפויה להיווצר פסולת בניין, וזאת חודש ימים לפחות לפני המועד המתוכנן לתחילת העבודה האמורה; בהודעה כאמור יפרט יצרן פסולת בניין את סוג פסולת הבניין, את כמותה ואת נפחה המשוערים; כמו כן יתאם היצרן עם הרשות המקומית את מועד ההצבה של כלי אצירה ואת מיקומו, טרם תחילת ביצוע העבודה;

(2) כי כלי האצירה עומד להתמלא;

(3) סיום העבודה האמורה בפסקה (1).

ד ב ר י ה ס ב ר

דעת מוגבל לרשות המקומית בקביעת שיעור התשלום שיוטל על האזרח.

לסעיף קטן (ד)

מוצע כי השר יהיה רשאי לשנות בצו, בהסכמת שר הפנים, את התוספת השנייה לחוק.

לסעיף 7ה המוצע

מוצע לקבוע כי יצרן פסולת בניין יודיע לרשות המקומית על כוונתו לבצע עבודה בתחומה, שבמהלכה צפויה להיווצר פסולת בניין, חודש ימים לפחות לפני המועד המתוכנן לתחילת העבודה. פרק זמן זה נועד לאפשר לרשות המקומית להיערך למילוי חובתה לפי הסימן המוצע. עוד מוצע לקבוע כי יצרן פסולת הבניין יפרט בהודעתו לרשות המקומית את סוג פסולת הבניין, כמותה ונפחה המשוערים, ויתאם עמה את מועד ההצבה של כלי האצירה ומיקומו, טרם תחילת ביצוע העבודה. הוראות אלה נועדו לוודא כי כלי האצירה יהיה מתאים לסוג הפסולת הנוצרת ולצרכיו של יצרן פסולת הבניין, וכן כי מועד ההצבה של כלי האצירה ומיקומו יהיו על דעתו של יצרן פסולת הבניין ועל דעתה של הרשות המקומית.

עוד מוצע לקבוע כי יצרן פסולת הבניין יודיע לרשות המקומית כאשר כלי האצירה שהציבה עומד להתמלא, ועל סיום העבודה שבמהלכה נוצרה פסולת בניין.

בניין. מאחר שקיימת שונות גדולה בעלות פינוי פסולת הבניין בין רשויות מקומיות, בהתאם למיקומו, גודלן, סוגן ועוד, נמצא כי אין לקבוע תשלום אחיד על פינוי פסולת לכל הרשויות, וכי ההסדר הנכון הוא לקבוע בתוספת לחוק סכומים מזעריים וסכומים מרביים לתשלום. כל רשות תקבע את הסכום שהיא תגבה, בהתאם לתוצאות מכרז שתערוך כל שלוש שנים לכל היותר. המכרז שתפרסם הרשות יהיה להתקשרות עם נותני שירותים לביצוע חובות הרשות לפי החוק. המכרז נועד לוודא כי הסכומים שהרשות גובה הם הסכומים המקובלים בשוק ולמנוע מצב שבו הרשות גובה סכומים העולים על הנדרש ושאינם משקפים את העלות בפועל. יש לציין כי הרשות המקומית יכולה להחליט לערוך מכרז אחד לכל מרכיבי הליך הפינוי כמפורט בסעיף 7ד(א) (עלות הצבת כלי האצירה, עלות הובלת פסולת הבניין אל האתר המוסדר, דמי הכניסה לאתר המוסדר), או לערוך כמה מכרזים שונים, לחלק אחד או יותר ממרכיבי הליך הפינוי כאמור.

לסעיף קטן (ג)

מוצע לקבוע כי שיעור התשלום שהרשות המקומית תגבה יובא לאישור מועצת הרשות המקומית והודעה עליו תפורסם ברשומות וכן על גבי לוחות המודעות במשרדי הרשות המקומית ובאתר האינטרנט שלה. הסדר זה מבטא את הצורך בגמישות בקביעת שיעור התשלום בהתאם למאפייניה הייחודיים של כל רשות. תוך שהוא קובע מסגרת ברורה לשיעורי התשלום, ובכך מותיר מרחב שיקול

17. הוראות לעניין השלכה ואצירה של פסולת בניין בידי יצרן פסולת בניין (א) לא ישליך יצרן פסולת בניין את פסולת הבניין שברשותו, אלא לכלי האצירה, ואולם אם ניתנו לו היתר או הוראה לפי סעיף 17 – יפעל בהתאם להוראות ולתנאים שבהיתר או בהוראה.

(ב) יצרן פסולת בניין –

(1) לא ישליך פסולת שאינה פסולת בניין לכלי האצירה;

(2) ינקוט אמצעים למנוע פיזור של פסולת הבניין שנאצרה בכלי האצירה ולמנוע היווצרות של מפגעים בשל אצירת הפסולת כאמור.

17. היתר והוראה לפינוי פסולת בניין (א) על אף הוראות סעיפים 7ב עד 7ה, רשאי ראש הרשות המקומית או מי שהוא הסמיכו לעניין זה, להתיר או להורות, בכתב, ליצרן פסולת בניין, לפנות פסולת בניין באופן אחר מן האמור באותם סעיפים, וזאת בהתאם להוראות ולתנאים שעליהם יורה, אם מצא כי התקיים אחד או יותר מאלה:

(1) יצרן פסולת הבניין התחייב להעביר או למכור את פסולת הבניין למיחזור או לשימוש חוזר, והציג לו מידע או מסמכים התומכים בכך;

(2) על יצרן פסולת הבניין חלה חובה לפנות את פסולת הבניין באופן אחר, לפי הוראות דין אחר;

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיפים, וזאת בהתאם להוראות ולתנאים שעליהם יורה. הנסיבות שבהן הדבר יתאפשר הן לגבי ארבעה מצבים: המצב הראשון הוא כאשר יצרן פסולת הבניין התחייב להעביר או למכור את פסולת הבניין למיחזור או לשימוש חוזר. המצב השני הוא כאשר על יצרן פסולת הבניין חלה חובה לפנות את הפסולת באופן אחר, לפי הוראות דין אחר, כדוגמת מצב שבו פסולת הבניין מכילה גם חומר מסוכן, ולכן יש לפנותה בהתאם להסדרים הייחודיים המחייבים בהקשר זה. המצב השלישי הוא כאשר כמותה, מיקומה או טיבה של פסולת הבניין, מחייבים אמצעים מיוחדים לצורך פינויה, שאינם מצויים בידי הרשות המקומית, והמצב האחרון הוא כאשר יצרן פסולת הבניין הציג טעם מיוחד שיש בו כדי לשכנע כי יש לאפשר לו לבצע את הפינוי באופן אחר. מתן אפשרות לראש הרשות המקומית, או מי שהוא הסמיך לעניין זה, להורות או להתיר בנסיבות האמורות על פינוי של פסולת הבניין באופן אחר, נועדה לאזן בין הצורך ליצור הסדר רוחבי ולפיו פינוי הפסולת ייעשה על ידי הרשויות המקומיות, לבין ההכרה כי ייתכנו נסיבות שבהן לא יהיה זה אפשרי, צודק או מידתי לחייב את ביצוע הפינוי רק באמצעות הרשות המקומית.

כדי לוודא כי יצרן פסולת הבניין פועל בהתאם להוראה שניתנה לו או אינו עושה שימוש לרעה בהיתר שניתן לו, מוצע לקבוע כי מי שקיבל הוראה או היתר לבצע את הפינוי באופן אחר, ידווח לרשות המקומית על כמות הפסולת שפינה, מועד הפינוי ויעד הפינוי, יציג לרשות

לסעיף 17 המוצע

לסעיף קטן (א)

מוצע לקבוע איסור על יצרן פסולת בניין להשליך פסולת בניין, אלא אם כן ההשלכה היא לכלי אצירה שהעמידה לרשותו הרשות המקומית. היות שסעיף 17 המוצע מאפשר לרשות המקומית, בנסיבות מוגדרות, לתת היתר או הוראה ליצרן פסולת בניין לפנות את פסולת הבניין באופן אחר, מוצע להבהיר כי אם ניתנו ליצרן פסולת הבניין היתר או הוראה לפי הסעיף האמור, יפעל בהתאם להוראות ולתנאים שבהיתר או בהוראה.

לסעיף קטן (ב)

מוצע לקבוע כי יצרן פסולת בניין לא ישליך לכלי אצירה שהעמידה לרשותו הרשות המקומית פסולת שאינה פסולת בניין וכי יצרן פסולת בניין ינקוט אמצעים למניעת פיזור פסולת הבניין שנאצרה בכלי ולמניעת מפגעים ממנו. הוראות אלה נועדו למנוע שימוש בכלי האצירה להשלכת פסולת שאינה מסוג פסולת בניין, ולמנוע את הפיכתו למפגע.

לסעיף 17 המוצע

מוצע לקבוע כי על אף הוראות סעיף 7ב עד 7ה בנסיבות מוגדרות יוכל ראש הרשות המקומית, או מי שהוא הסמיכו לעניין זה, להתיר או להורות ליצרן פסולת בניין, לפנות את פסולת הבניין באופן אחר מן האמור באותם

(3) בשל כמותה, מיקומה או טיבה של פסולת הבניין, נדרשים אמצעים מיוחדים לצורך פינויה, שאינם מצויים בידי הרשות המקומית;

(4) יצרן פסולת הבניין הציג טעם מיוחד שיש בו כדי לשכנע כי יש לאפשר לו לבצע את הפינוי באופן אחר.

(ב) יצרן פסולת בניין שקיבל היתר או הוראה לפנות פסולת בניין בהתאם להוראות סעיף קטן (א) –

(1) ידווח לרשות המקומית על כמות הפסולת שפינה, על מועד הפינוי ועל יעד הפינוי;

(2) יציג לרשות המקומית את כל המסמכים שברשותו המעידים על פרטי הפינוי כאמור בפסקה (1);

(3) ישמור את המסמכים האמורים בפסקה (2) לתקופה של 3 שנים לפחות.

קניין רשות מקומית 77. פסולת בניין שנאצרה בכלי האצירה תהיה לקניינה של הרשות המקומית, ממועד אצירתה; אין בהוראת סעיף קטן זה כדי לגרוע מאחריותו של אדם לפנות פסולת לפי הוראות כל דין. שנאצרה בכלי האצירה

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), נמצא בכלי האצירה חפץ אשר בנסיבות העניין סביר להניח שהגיע לשם עקב טעות, יחולו לגביו הוראות חוק השבת אבידה, התשל"ג-1973.³

סייג לגבי מערכת הביטחון 77. על אף האמור בסימן זה, המנהל הכללי של משרד הביטחון רשאי להורות, בכתב, כי הוראות סימן זה לא יחולו לגבי פסולת בניין שיש לפנותה מגוף המנוי בהגדרה "מערכת הביטחון", וזאת מטעמים של חשש לפגיעה בביטחון המדינה או ביחסי החוץ שלה; הודעה על מתן הוראה כאמור, תימסר למנהל הכללי של המשרד להגנת הסביבה או לעובד המשרד הכפוף לו במישורין, ובלבד שהוא בעל התאמה ביטחונית מתאימה; לעניין סעיף זה –

ד ב ר י ה ס ב ר

מאחר שעל סוגי פסולת בניין מסוימים חלים דינים הקובעים חובות שונות, לרבות לעניין אופן הטיפול או החזקה בהם, מוצע לקבוע כי אין בהוראה זו כדי לגרוע מאחריותו של אדם לפנות פסולת בניין לפי הוראות כל דין. הוראה זו נועדה לאפשר לרשות המקומית לדרוש ממי שהשליך פסולת בניין שחלות עליה הוראות דין אחר, כדוגמת פסולת בניין המכילה חומרים מסוכנים, לפנותה בהתאם להוראות הדין האחר החל עליה.

לסעיף 7ט המוצע

מוצע לקבוע סייג לגבי מערכת הביטחון, ולפיו על אף הקבוע בסימן ב', המנהל הכללי של משרד הביטחון יהיה רשאי להורות, בכתב, כי הוראות סימן זה לא יחולו לגבי פסולת בניין שיש לפנותה מגוף המנוי בהגדרה "מערכת

המקומית את כל המסמכים שברשותו המעידים על כך וישמור את המסמכים האמורים 3 שנים לפחות, והכל כדי לתת בידי הרשות המקומית כלים לפקח על אופן פינוי הפסולת ולוודא כי פסולת הבניין אכן הגיעה ליעדה ושלא נעשה שימוש לרעה בהיתר או בהוראה שניתנו.

לסעיף 7ח המוצע

בדומה להסדר הקיים בסעיף 6 לחוק איסוף ופינוי פסולת למיחזור, התשנ"ג-1993, מוצע לקבוע כי פסולת בניין שנאצרה בכלי אצירה שהציבה הרשות המקומית, תהיה לקניינה של הרשות המקומית מעת אצירתה. עם זאת, מוצע לקבוע כי אם נמצא בכלי אצירה חפץ שבנסיבות העניין סביר להניח שהגיע לשם בטעות, יחולו לגביו הוראות חוק השבת אבידה.

³ ס"ח התשל"ג, עמ' 172.

"התאמה ביטחונית מתאימה" – התאמה ביטחונית
כמשמעותה בסעיף 15 לחוק שירות הביטחון הכללי,
התשס"ב-2002;⁴
"מערכת הביטחון" – כל אחד מאלה:

- (1) משרד הביטחון ויחידות סמך של משרד הביטחון;
- (2) צבא הגנה לישראל;
- (3) שירות הביטחון הכללי והמוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים;
- (4) מרכזי המחקר הגרעיני שבאחריות הוועדה לאנרגיה אטומית, והמכון הביולוגי;
- (5) ספקים ומפעלים המפתחים או המייצרים ציוד ביטחוני בעבור גוף המנוי בפסקאות (1) עד (4), ששר הביטחון הודיע עליהם למנהל; לעניין זה, "ציוד ביטחוני" – כהגדרתו בחוק התאגידים הביטחוניים (הגנה על אינטרסים ביטחוניים), התשס"ו-2006;⁵
- (6) משטרת ישראל ושירות בתי הסוהר.

7. רישום ודיווח על פסולת בניין
(א) רשות מקומית תגיש לממונה, בתום כל שנה, ולא יאוחר מיום 1 באפריל, דיווח שנתי על הנושאים האלה, במתכונת שיורה עליה הממונה:

- (1) כמויות פסולת הבניין שנאצרו בתחומה, כמויות פסולת הבניין שפוננו מתחומה כאמור בסעיף 7(ג), יעדי הפינוי והכמויות שפוננו לכל יעד;
- (2) היתרים או הוראות שניתנו לפינוי פסולת בניין באופן אחר, בהתאם לסעיף 7(א), לרבות העילות למתן כל היתר או הוראה, כמות הפסולת שפונתה לפי כל היתר או הוראה, והיעד של כל פינוי כאמור.
- (ב) רשות מקומית תנהל רישום מלא ומפורט של העניינים הכלולים בחובת הדיווח לפי סעיף קטן (א), והממונה יהיה רשאי לעיין ברישומים האמורים בכל עת, ולקבל העתק נכון מהם.

ד ב ר י ה ס ב ר

בסעיף 7(ג), יעדי הפינוי והכמויות שפוננו לכל יעד. בנוסף, מוצע לקבוע כי רשות מקומית תדווח מדי שנה על המקרים שבהם התירה או הורתה ליצרני פסולת בניין לבצע באופן אחר את הפינוי, לרבות כמות הפסולת שפונתה בכל אחד מהמקרים, יעד הפינוי, והסיבות שבגינן ניתן ההיתר.

עוד מוצע, כי הרשות תנהל רישום מלא ומפורט של העניינים הכלולים בחובת הדיווח כמצוין לעיל, וכי הממונה יהיה רשאי לעיין ברישומים אלה ולקבל העתק מהם. כדי ליצור שקיפות, מוצע כי המשרד להגנת הסביבה יפרסם באתר האינטרנט של המשרד את הנתונים שעליהם דיווחה רשות מקומית.

הביטחון, וזאת מטעמים של חשש לפגיעה בביטחון המדינה או ביחסי החוץ שלה. מוצע להגדיר את המונח "מערכת הביטחון" באופן זה להגדרה הקיימת בחוק להסדרת הטיפול באריוות, התשע"א-2011, ובחוק למניעת מפגעי אסבסט.

לסעיף 7 המוצע

לשם פיקוח ובקרה על ההסדר המוצע, מוצע לקבוע כי רשות מקומית תגיש לממונה, בתום כל שנה ולא יאוחר מ-1 באפריל, דיווח שנתי על כמויות פסולת הבניין שנאצרו בתחומה, כמויות פסולת הבניין שפוננו מתחומה כאמור

⁴ ס"ח התשס"ב, עמ' 179.

⁵ ס"ח התשס"ו, עמ' 174.

- (ג) הממונה יפרסם באתר האינטרנט של המשרד את הדיווחים שהגישה לו רשות מקומית לפי סעיף קטן (א).
- (ד) בסעיף זה, "הממונה" – עובד המשרד שהשר הסמיכו לעניין סימן זה.

חוקי עזר לעניין פסולת בניין 71א. (א) רשות מקומית רשאית לקבוע בחוק עזר –

(1) הוראות לעניין ביצוע ההסדרים שבסימן זה, ובכלל זה הוראות בדבר אופן ומועד ההתקשרות עמה, אופן העמסת פסולת הבניין, הפרדת פסולת הבניין ודרכי התשלום;

(2) שיעורי תשלום בעבור שירותי פינוי פסולת בניין, ויכול ששיעורים כאמור יחרגו מהוראות סעיף 7ד ומהסכומים המזעריים והמרביים הקבועים בתוספת השנייה.

(ב) הסמכויות הנתונות לשר הפנים לגבי חוקי עזר לפי סעיף 258 לפקודת העיריות⁶, ולפי סעיף 22 לפקודת המועצות המקומיות⁷, יהיו נתונות גם לשר לעניין התקנת חוק עזר לפי סעיף זה.

סימן ג': סילוק גרוטות רכב

4. בסעיף 11א(א) לחוק העיקרי – תיקון סעיף 11א

(1) בהגדרה "אתר לסילוק פסולת", במקום "בתוספת" יבוא "בתוספת הראשונה";

(2) בהגדרה "היטל הטמנה", בכל מקום, במקום "לתוספת הראשונה" יבוא "לתוספת הראשונה".

5. בסעיף 11ה(ב) לחוק העיקרי, במקום "התוספת" יבוא "התוספת הראשונה". תיקון סעיף 11ה

6. בסעיף 11א(א) לחוק העיקרי, במקום "לתוספת" יבוא "לתוספת הראשונה". תיקון סעיף 11א

7. בסעיף 11ב לחוק העיקרי, בכל מקום, במקום "התוספת" יבוא "התוספת הראשונה". תיקון סעיף 11ב

8. בסעיף 13 לחוק העיקרי – תיקון סעיף 13

(1) בסעיף קטן (א), אחרי פסקה (9) יבוא:

"(10) אינו מדרווח לרשות המקומית לפי הוראות סעיף 7ז(ב)(1)";

ד ב ר י ה ס ב ר

חוק עזר לפי סעיף זה. הסדר זה נותן מענה למצב שבו רשויות מקומיות ייאלצו לסטות מהסכומים הקבועים, מסיבות שונות כדוגמת מיקומן ביחס לאתרי סילוק מוסדרים, תוך שהוא קובע כי סטייה זו תיעשה בחוק עזר המאושר על ידי שר הפנים והשר להגנת הסביבה.

סעיפים מאחר שבמסגרת התיקון המוצע, מוצע להוסיף **4 עד 7** תוספת לחוק ובה ייקבעו סכומי התשלום המרביים והמזעריים בעבור פינוי פסולת בידי הרשות, יש לתקן כמה סעיפים בחוק העיקרי וכן את כותרת התוספת לחוק, באופן שיבהיר כי התוספת הקיימת כיום בחוק היא התוספת הראשונה.

לסעיף 71א המוצע

מתוך הבנה כי לרשויות מקומיות שונות מאפיינים וצרכים שונים, מוצע לאפשר לרשות מקומית לקבוע בחוק עזר הוראות לעניין ביצוע ההסדרים שבסימן זה, כדוגמת הוראות בדבר מועד ההתקשרות עמה, אופן העמסת פסולת הבניין, הפרדת פסולת הבניין ודרכי התשלום. עוד מוצע לקבוע כי רשות מקומית יכולה לקבוע בחוקי עזר שיעורי תשלום בעבור פינוי פסולת הבניין, החורגים מהסכומים המזעריים והמרביים הקבועים בתוספת השנייה. מוצע לקבוע כי הסמכויות הנתונות לשר הפנים לגבי חוקי עזר לפי סעיף 258 לפקודת העיריות ולפי סעיף 22 לפקודת המועצות המקומיות, יהיו נתונות גם לשר לעניין התקנת

⁶ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 8, עמ' 197.

⁷ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 9, עמ' 256.

(2) בסעיף קטן (ב), אחרי פסקה (5) יבוא:

"(6) אינו מפנה פסולת בניין, בניגוד להוראות סעיף 7ב;

(7) אינו מספק כלי אצירה, בניגוד להוראות סעיף ג(א) או (ד);

(8) לא הודיע על כך שכלי האצירה עומד להתמלא, בניגוד להוראות סעיף 7ה(2);

(9) לא הודיע על סיום עבודה, בניגוד להוראות סעיף 7ה(3);

(10) השליך פסולת בניין בניגוד להוראות סעיף 7ו";

(3) בסעיף קטן (ו), אחרי "אחריות קפידה" יבוא "למעט עבירה לפי סעיף קטן (א)(10), ר(ב)(6) ו(ד)(7), ולמעט עבירות לפי סעיף קטן (ב)(8) עד (10) לגבי "אדם" כהגדרתו בסעיף 15ג(א)".

הוספת פרק ז' 9. אחרי סעיף 15א לחוק העיקרי יבוא:

"פרק ז' 1: עיצומים כספיים

הגדרות 15ב. בפרק זה, "המנהל" – עובד המשרד הכפוף במישרין למנהל הכללי של המשרד, שהשר הסמיכו לעניין פרק זה.

עיצום כספי 15ג. (א) הפר אדם הוראה מההוראות לפי חוק זה, כמפורט להלן, רשאי המנהל להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות פרק זה, בסכום של 50,000 שקלים חדשים:

(1) לא הודיע על סיום עבודה, בניגוד להוראות סעיף 7ה(3);

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 9 מוצע להוסיף לחוק פרק שעניינו עיצומים כספיים, כמקובל בחוקים סביבתיים רבים בשנים האחרונות. העיצום הכספי הוא אמצעי אכיפה רגולטורי יעיל ומהיר בידי רשות מינהלית שמטרתו העיקרית היא כפיית קיום ההוראות החוקיות והחזרת המפוקח למשטר ציות. נוכח העובדה שמדובר בהליך מינהלי, המיועד להוות סנקציה קלה יחסית להפעלה בידי הרשות המינהלית, עשויה יעילותו ומהירותו לשמש גורם מרתיע ולהביא להקטנת השכיחות של הפרת החובות המפורטות בסעיף העיצום הכספי. הטלת העיצום הכספי נבחנת מהטלת סנקציה פלילית בכך שהיא אינה מלווה בקלון החברתי הכרוך בהרשעה בפלילים, והיא אף אינה גוררת אחריה רישום פלילי.

לסעיף 15ג המוצע

מוצע לתת למנהל, שמוגדר בסעיף 15ב המוצע, סמכות להטיל עיצום כספי על אדם אשר הפר את ההוראות המפורטות בסעיף 15ג המוצע (להלן – המפר). סמכות המנהל להטיל עיצום כספי כאמור תחול במקרה של הפרת אחת מהחובות המנויות בסעיף 15ג המוצע, לפי שני מדרגים של סכומי עיצומים כספיים, כמפורט להלן:

לסעיף קטן (א)

ברמת חומרה פחותה יותר, מוצע לקבוע כי הפרת ההוראות המפורטות בסעיף קטן (ב) תוביל להטלת עיצום כספי בשיעור של 50,000 שקלים חדשים.

סעיף 8 סעיף 13(א) קובע עונש של קנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן – חוק העונשין), על העבירות המפורטות בו. מוצע להוסיף לרשימת העבירות האמורות עבירה של יצרן פסולת בניין שניתן לו היתר או הוראה לפנות פסולת בניין באופן אחר ושלא דיווח לרשות המקומית על כמות הפסולת שפינה, על מועד הפינוי ועל יעד הפינוי, כנדרש בסעיף 12(ב)(1) המוצע.

סעיף 13(ב) קובע עונש מאסר של שנה או קנס כאמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין על העבירות המפורטות בו. מוצע להוסיף לסעיף עבירה של רשות מקומית שלא פינתה את פסולת הבניין שנאצרה בתחומה, בניגוד להוראות סעיף 7ב המוצע, או שלא סיפקה כלי אצירה, בניגוד להוראות סעיף 7ג(א) או (ד) המוצע. כמו כן מוצע להוסיף עבירה של יצרן פסולת בניין שלא הודיע על כך שכלי האצירה עומד להתמלא, בניגוד להוראות סעיף 7ה(2) המוצע או שלא הודיע על סיום העבודה שבמהלכה נוצרת פסולת בניין, בניגוד להוראות סעיף 7ה(3) המוצע. כמו כן, מוצע לקבוע עבירה של יצרן פסולת בניין שהשליך פסולת בניין בניגוד להוראות סעיף 7ו) המוצע.

עוד מוצע לתקן את סעיף 13(ו) לחוק העיקרי, באופן המבהיר כי עבירות לפי סעיפים 13(א)(10), 13(ב)(6) ו(7) ולעניין "אדם" כהגדרתו בסעיף 15ג(א) המוצע, גם סעיפים 13(ב)(8) עד (10), אינן עבירות מסוג של אחריות קפידה.

(2) השליך פסולת בניין בניגוד להוראות סעיף 17, ואולם אם הודיע לרשות המקומית על כוונתו לבצע עבודה כאמור בסעיף 7(1), או שהודיע לרשות המקומית על כך שכלי האצירה עומד להתמלא ולא הודיע על סיום העבודה כאמור בסעיף 7(ד), לא יוטל עליו עיצום כספי אלא לאחר שסיפקה לו הרשות המקומית כלי אצירה בהתאם להוראות סעיף 7(א) או (ד), לפי העניין;

(3) לא דיווח לרשות המקומית בהתאם להוראות סעיף 7(ב)(1);

(4) לא שמר על מסמכים כאמור בסעיף 7(ב)(2), בהתאם להוראות סעיף 7(ב)(3).

לעניין סעיף קטן זה, "אדם" – כל אחד מאלה:

(1) מי שמבצע בעבור אחר עבודות שבמהלכן נוצרת פסולת בניין או מפנה פסולת בניין בעבור אחר;

(2) תאגיד או עסק שעיקר עיסוקו הוא ביצוע עבודות שבמהלכן נוצרת פסולת בניין או תחזוקה או ניהול של נכסי מקרקעין.

(ב) הפר אדם הוראה מההוראות לפי חוק זה, כמפורט להלן, רשאי המנהל להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות פרק זה, בסכום של 100,000 שקלים חדשים:

(1) לא פינה פסולת בניין, בניגוד להוראות סעיף 7ב;

(2) לא סיפק כלי אצירה, בניגוד להוראות סעיף 7(א) או (ד);

(3) לא הגיש לממונה דיווח שנתי בהתאם להוראות סעיף 7(א);

(4) לא ניהל רישום בהתאם להוראות סעיף 7(ב).

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף קטן (ב)

מוצע לקבוע כי הפרת ההוראות המפורטות בסעיף קטן (א) תוביל להטלת עיצום כספי בשיעור של 100,000 שקלים חדשים.

ההפרות המוצעות בסעיף קטן (ב) הן: רשות מקומית שלא פינתה פסולת בניין שנאצרה, בניגוד להוראות סעיף 7ב המוצע; רשות מקומית שלא סיפקה כלי אצירה, בניגוד להוראות סעיף 7(א) או (ד), רשות מקומית שלא הגישה דיווח שנתי, בניגוד להוראות סעיף 7(א) ורשות מקומית שלא ניהלה רישום בניגוד להוראות סעיף 7(ב).

כמו כן, מוצע להגדיר לעניין סעיף קטן (א), "אדם" כאחד מאלה: מי שמבצע, בעבור אחר, עבודות שבמהלכן נוצרת פסולת בניין, או מפנה פסולת בניין בעבור אחר, או תאגיד או עסק שעיקר עיסוקו הוא ביצוע עבודות שבמהלכן נוצרת פסולת בניין או תחזוקה או ניהול של נכסי מקרקעין.

ההפרות המוצעות בסעיף קטן (ב) הן: לא הודיע על סיום העבודה שבמהלכה צפויה להיווצר פסולת בניין בניגוד להוראות סעיף 7(3), השליך פסולת בניין בניגוד להוראות סעיף 7, לא דיווח לרשות המקומית בהתאם להוראות סעיף 7(ב)(1) ולא שמר על מסמכים כאמור בסעיף 7(ב)(2), בהתאם להוראות סעיף 7(ב)(3). לעניין העיצום בשל השלכת פסולת הבניין בניגוד להוראות סעיף 7 יצוין כי אם אדם הודיע לרשות המקומית על כוונתו לבצע עבודה כאמור בסעיף 7(1), או שהודיע לרשות המקומית על כך שכלי האצירה עומד להתמלא ולא הודיע על סיום העבודה כאמור בסעיף 7(ד), לא יוטל עליו עיצום כספי אלא לאחר שסיפקה לו הרשות המקומית כלי אצירה בהתאם להוראות סעיף 7(א) או (ד), לפי העניין.

הודעה על כוונת חיוב 715. (א) היה למנהל יסוד סביר להניח כי אדם הפר הוראה כאמור בסעיף 15g (בפרק זה – המפר), ובכוונתו להטיל עליו עיצום כספי לפי אותו סעיף, ימסור למפר הודעה על הכוונה להטיל עליו עיצום כספי (בפרק זה – הודעה על כוונת חיוב).

(ב) בהודעה על כוונת חיוב יציין המנהל, בין השאר, את אלה:

(1) המעשה או המחדל (בפרק זה – המעשה) המהווה את ההפרה;

(2) סכום העיצום הכספי והתקופה לתשלומו;

(3) זכותו של המפר לקבל לידייו את המידע הנוגע להפרה לפי הוראות סעיף 15ה;

(4) זכותו של המפר לטעון את טענותיו לפני המנהל לפי הוראות סעיף 15ה;

(5) שיעור התוספת על העיצום הכספי בהפרה נמשכת או בהפרה חוזרת לפי הוראות סעיף 15ו.

זכות העיון 715. (א) מפר זכאי לעיין במידע שבידי המנהל, הנוגע להפרה שבשלה נמסרה לו הודעה על כוונת חיוב והדרוש לו לשם קיום זכות הטיעון לפי סעיף 15ו, ולהעתיק מידע כאמור והכל בתוך פרק זמן סביר לפני המועד להגשת הטענות לפי הסעיף האמור.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א) –

(1) זכות העיון לא תחול לגבי מידע שהוראות סעיפים 9(א) או 14 לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998* (בפרק זה – חוק חופש המידע) חלות לגביו;

(2) המנהל רשאי שלא לאפשר למפר לעיין במידע ולהעתיק מידע, שהוראות סעיף 9(ב) לחוק חופש המידע חלות לגביו, ובלבד שהמנהל לא ימנע עיון מטעם זה, אלא במידה הנדרשת על ידי אותו טעם.

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 15 ה מוצע

מוצע לקבוע את זכות העיון של המפר במידע שבידי המנהל הנוגע להפרה שבשלה נמסרה לו הודעה על כוונת חיוב והדרוש לו לצורך מימוש זכותו לטעון את טענותיו לאחר שנשלחה לו הודעה על כוונת חיוב. זכות העיון קיימת אמנם מכוח המשפט המנהלי הכללי אך לשם הבהירות ולמען הסר ספק מוצע לתת לה ביטוי בסעיף חוק מפורש.

לסעיף 15 ד מוצע

על פי המוצע בסעיף זה, בהתקיימותה של התשתית הראייתית המנהלית המעידה על ביצוע הפרה כאמור בסעיף 15g המוצע, ימסור המנהל למפר הודעה על כוונתו להטיל עיצום כספי (להלן – הודעה על כוונת חיוב), אשר תציין את המעשה או המחדל המהווים את ההפרה, את סכום העיצום הכספי והתקופה לתשלומו, את זכותו של המפר לקבל לידייו את המידע הנוגע להפרה, את זכותו של המפר לטעון את טענותיו לפני המנהל, וכן את שיעור התוספת על העיצום הכספי אם תימשך ההפרה או תחזור על עצמה.

⁸ ס"ח התשנ"ח, עמ' 226.

<p>115. מפר שנמסרה לו הודעה על כוונת חיוב לפי הוראות סעיף 115 רשאי לטעון את טענותיו, בכתב, לפני המנהל, לעניין הכוונה להטיל עליו עיצום כספי ולעניין סכומו, בתוך 30 ימים ממועד מסירת ההודעה.</p>	זכות טיעון
<p>115. (א) המנהל יחליט, לאחר ששקל את הטענות שנטענו לפי הוראות סעיף 115, אם להטיל על המפר עיצום כספי, ורשאי הוא להפחית את סכום העיצום הכספי לפי הוראות סעיף 115ט.</p>	החלטת המנהל ודרישת תשלום
<p>(ב) החליט המנהל לפי הוראות סעיף קטן (א) –</p> <p>(1) להטיל על המפר עיצום כספי – ימסור לו דרישה, בכתב, לשלם את העיצום הכספי (בפרק זה – דרישת תשלום), שבה יציין, בין השאר, את סכום העיצום הכספי המעודכן כאמור בסעיף 115 ואת התקופה לתשלומו בהתאם להוראות סעיף 115יא;</p> <p>(2) שלא להטיל על המפר עיצום כספי – ימסור לו הודעה על כך, בכתב.</p> <p>(ג) בדרישת התשלום או בהודעה לפי סעיף קטן (ב), יפרט המנהל את נימוקי החלטתו.</p> <p>(ד) לא טען המפר את טענותיו לפי הוראות סעיף 115, בתוך 30 ימים מיום שנמסרה לו ההודעה על כוונת חיוב, יראו הודעה זו, בתום 30 הימים האמורים, כדרישת תשלום שנמסרה למפר במועד האמור.</p>	
<p>115ח. (א) בהפרה נמשכת ייווסף על העיצום הכספי הקבוע לאותה הפרה, החלק החמישים שלו לכל יום שבו נמשכת ההפרה.</p>	הפרה נמשכת והפרה חוזרת

ד ב ר י ה ס ב ר

עוד מוצע לקבוע כי במקרה שבו המפר בחר שלא לטעון את טענותיו, תיחשב ההודעה על כוונת חיוב שנשלחה על ידי המנהל כהחלטה סופית שלו וכדרישת תשלום, בתום 30 הימים שבמהלכם היה רשאי המפר לטעון את טענותיו לפני המנהל. זאת, כדי למנוע סרבול מיותר הכרוך במסירת ההודעה נוספת על ידי המנהל.

לסעיף 115ח המוצע

מוצע לקבוע כי במקרה שבו מתבצעת הפרה נמשכת ייווסף לסכום העיצום הכספי הקבוע לאותה עבירה, סכום יומי נוסף לכל יום שבו נמשך ביצוע ההפרה על ידי המפר. התמדה באי-מילוי החובה שהופרה תגרור הטלת עיצום כספי מוגבה, שהוא פועל יוצא של משך התקופה שבמהלכה בוצעה ההפרה. כמו כן מוצע לקבוע כי במקרה של הפרה חוזרת, שהיא הפרה שבוצעה בתוך שנתיים מביצוע ההפרה הקודמת שבשלה הוטל עיצום כספי או שבשלה הורשע המפר, ייווסף על סכום העיצום הכספי הקצוב שהיה ניתן להטילו בשלה אילולו בוצעה לראשונה, סכום נוסף בשיעור העיצום הכספי האמור.

לסעיף 115 המוצע

מוצע לתת למפר שקיבל הודעה על כוונת חיוב כאמור בסעיף 115 המוצע, זכות לטעון את טענותיו בכתב לפני המנהל לעניין הכוונה להטיל עליו עיצום כספי ולעניין סכומו, בתוך 30 ימים מיום מסירת ההודעה, ובכך לממש את זכות השימוע שלו, כמקובל בהליך מינהלי.

לסעיף 115ז המוצע

מוצע לקבוע כי המנהל, לאחר ששקל את טענותיו של המפר, יחליט אם אומנם הייתה הפרה ואם להטיל על המפר עיצום כספי. כמו כן, רשאי המנהל לשקול אם להפחית את גובה העיצום בהתאם להוראות סעיף 115ט המוצע. אם החליט המנהל להטיל על המפר עיצום כספי ישלח למפר דרישת תשלום לגבי סכום העיצום הכספי המעודכן ואת התקופה לתשלומו (להלן – דרישת תשלום). אם החליט המנהל שלא להטיל על המפר עיצום כספי, ימסור המנהל למפר הודעה על כך. בשני המקרים, יפרט המנהל את נימוקי החלטתו.

(ב) בהפרה חוזרת ייווסף על העיצום הכספי הקבוע לאותה הפרה, סכום השווה לעיצום הכספי כאמור; לעניין זה, "הפרה חוזרת" – הפרת הוראה מההוראות לפי חוק זה כאמור בסעיף 15ג, בתוך שנתיים מהפרה קודמת של אותה הוראה שבשלה הוטל על המפר עיצום כספי או שבשלה הורשע.

סכומים מופחתים 15ט. (א) המנהל אינו רשאי להטיל עיצום כספי בסכום הנמוך מהסכומים הקבועים בפרק זה, אלא לפי הוראות סעיף קטן (ב).

(ב) השר, בהסכמת שר המשפטים ובאישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, רשאי לקבוע מקרים, נסיבות ושיקולים שבשלהם יהיה ניתן להטיל עיצום הכספי בסכום הנמוך מהסכומים הקבועים בסימן זה ובשיעורים שיקבע.

סכום מעודכן של העיצום הכספי 15ז. (א) העיצום הכספי יהיה לפי סכומו המעודכן ביום מסירת דרישת התשלום, ולגבי מפר שלא טען את טענותיו לפני המנהל, כאמור בסעיף 15ו – ביום מסירת ההודעה על כוונת החיוב; הוגש ערעור לבית המשפט לפי סעיף 15י ויידע עובד תשלומי של העיצום הכספי לפי הוראות אותו סעיף, יהיה סכום העיצום הכספי לפי סכומו המעודכן ביום ההחלטה בערעור.

(ב) סכומי העיצום הכספי כאמור בסעיף 15ג יתעדכנו ב־1 בינואר בכל שנה (בסעיף קטן זה – יום העדכון). בהתאם לשיעור עליית המדד הידוע ביום העדכון לעומת המדד שהיה ידוע ב־1 בינואר של השנה הקודמת; הסכום האמור יעוגל לסכום הקרוב שהוא מכפלה של עשרה שקלים חדשים; לעניין זה, "מדד" – מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 15ט המוצע

המפר שלא לטעון את טענותיו לפני המנהל, יראו לפי הוראות סעיף 15ז המוצע את ההודעה על כוונת החיוב כדרישת התשלום והעיצום הכספי יהיה לפי סכומו המעודכן ביום מסירת ההודעה כאמור. כמו כן, במקרים שבהם מוגש ערעור לבית משפט השלום כאמור בסעיף 15יז המוצע, ובית המשפט הורה על עיכוב תשלומי של העיצום הכספי, יהיה סכום העיצום הכספי לפי סכומו המעודכן ביום ההחלטה בערעור.

לסעיף קטן (ב)

מוצע לקבוע מנגנון אוטומטי לעדכון סכומי העיצום הכספי, ב־1 בינואר בכל שנה, בהתאם לשיעור עליית מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

מוצע לקבוע כי השר, בהסכמת שר המשפטים ובאישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, יהיה רשאי לקבוע מקרים, נסיבות ושיקולים שבשלהם יהיה רשאי המנהל להטיל עיצום כספי בסכום הנמוך מהסכומים הקבועים בסימן זה ובשיעורים שיקבע. דוגמאות אפשריות לכך הן: מידת שיתוף הפעולה של המפר בגילוי ההפרה ובהפסקתה, פעולות שביצע ביוזמתו למניעת הישנות ההפרה או עובדת היותה של ההפרה הפרה ראשונה.

לסעיף 15י המוצע

לסעיף קטן (א)

מוצע לקבוע כי במקרה שבו בחר המפר לטעון את טענותיו לפני המנהל ונמסרה לו דרישת תשלום לפי סעיף 15ז המוצע, יהיה סכום העיצום הכספי לפי הסכום המעודכן במועד מסירת דרישת התשלום. במקרה שבו בחר

(ג) המנהל הכללי של המשרד להגנת הסביבה יפרסם ברשומות הודעה על סכומי העיצום הכספי המעודכנים לפי סעיף קטן (ב).

15יא. העיצום הכספי ישולם בתוך 30 ימים מיום מסירת דרישת התשלום כאמור בסעיף 15ז.

המועד לתשלום העיצום הכספי

15יב. לא שולם עיצום כספי במועד, ייוספו עליו לתקופת הפיגור, הפרשי הצמדה וריבית כהגדרתם בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961⁹ (בפרק זה – הפרשי הצמדה וריבית), עד לתשלומם.

הפרשי הצמדה וריבית

15יג. עיצום כספי ייגבה לאוצר המדינה, ועל גבייתו תחול פקודת המסים (גבייה)¹⁰.

גבייה

15יד. על דרישת תשלום כאמור בסעיף 15ז ועל כל החלטה אחרת של המנהל, ניתן לערער לבית משפט השלום, שבו יושב נשיא בית משפט השלום, שבאזור שיפוטו ניתנה ההחלטה בדבר הטלת העיצום הכספי או ההחלטה האחרת של המנהל, לפי העניין; ערעור כאמור יוגש בתוך 30 ימים מיום שנמסרה דרישת התשלום (בפרק זה – ערעור על דרישת תשלום).

ערעור

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף קטן (ג)

דרישת התשלום. ערעור כאמור יוגש בתוך 30 ימים מיום מסירת דרישת התשלום למפר.

מוצע לקבוע כי המנהל הכללי של המשרד להגנת הסביבה יפרסם ברשומות הודעה על סכומי העיצום הכספי המעודכנים.

לסעיף 15יא המוצע

בחוקים רבים עד היום, הוקנתה הסמכות לתקיפת החלטות בנושא עיצומים כספיים לבית משפט השלום בדרך של ערעור. כך במיוחד לגבי עיצומים כספיים שסכומם נמוך מגובה התקרה של הסמכות העניינית של בית משפט השלום (ר' סעיף 51(א)(2) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984). כפי שמוצע בהצעת חוק זו שבה סכום העיצומים הכספיים נע בין 50,000 שקלים חדשים ל-100,000 שקלים חדשים.

מוצע לקבוע כי מפר שהפר הוראה המנויה בסעיף 15ג המוצע, יחויב בתשלום העיצום הכספי בתוך 30 ימים מיום מסירת דרישת התשלום כאמור בסעיף 15ז המוצע. ויובהר לעניין זה כי בהתאם להוראות סעיף 15ז המוצע, אם מפר לא טען את טענותיו בתוך 30 ימים לאחר שנמסרה לו הודעה על כוונת חיוב, יראו את ההודעה על כוונת חיוב כדרישת תשלום שנמסרה במועד האמור.

לסעיף 15יב המוצע

מוצע כי הסמכות המקומית תיקבע בהתאם למקום מושבו של מקבל החלטה על הטלת העיצום הכספי, בדומה לסדרי הדין המינהליים, ולא בהתאם למקום מושבו של האדם שעליו מוטל העיצום הכספי, כפי שנהוג בסדרי הדין האזרחיים.

מוצע לקבוע כי על תקופת פיגור בתשלום העיצום הכספי ייוספו הפרשי הצמדה וריבית כהגדרתם בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961 (להלן – הפרשי הצמדה וריבית).

לסעיף 15יג המוצע

מהות הליך הערעור היא תקיפה של החלטה מינהלית. בכוונת משרד המשפטים להקים מחלקות מינהליות בבתי משפט השלום, אשר בהן ירוכזו, בין השאר, כלל העניינים המינהליים המצויים בסמכות בית משפט השלום (ראה תזכיר חוק בתי משפט לעניינים מינהליים (תיקון מס'...) (בתי משפט שלום לעניינים מינהליים), התשע"ז-2010, שהופץ על ידי משרד המשפטים ביום כ"ו באלול התשע"א (5 בספטמבר 2010). כהכנה לכך, החליטה הנהלת בתי משפט, על דעת נשיאי בתי משפט השלום, לרכז באופן מינהלי את העניינים המינהליים כאמור, במסגרת בית משפט שלום אחד בכל מחוז, שבו יושב נשיא בית משפט השלום שבאותו מחוז. זאת, כדי להשיג

מוצע לקבוע כי על גביית עיצום כספי תחול פקודת המסים (גבייה).

לסעיף 15יד המוצע

מוצע לקבוע כי דרישה לתשלום עיצום כספי תהיה נתונה לערעור לפני בית משפט השלום שבו יושב נשיא בית משפט השלום, שבאזור שיפוטו ניתנה ההחלטה בדבר

⁹ ס"ח התשכ"א, עמ' 192.

¹⁰ חוקי א"י, כרך ב', עמ' (ע) 1374, (א) 1399.

15טו. (א) אין בהגשת ערעור על דרישת תשלום, כדי לעכב את תשלום העיצום הכספי או את פרסום ההחלטה, אלא אם כן הסכים לכך המנהל או שביית המשפט הורה על כך.

(ב) החליט בית המשפט לקבל ערעור על דרישת תשלום לאחר ששולם העיצום הכספי לפי הוראות פרק זה, יוחזר העיצום הכספי או כל חלק ממנו אשר הופחת בידי בית המשפט, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו עד יום החזרתו.

פרסום

15טז. (א) הטיל המנהל עיצום כספי לפי פרק זה, יפרסם בציבור את הפרטים שלהלן, בדרך שתבטיח שקיפות לגבי הפעולת שיקול דעתו בקבלת ההחלטה להטיל עיצום כספי:

- (1) דבר הטלת העיצום הכספי;
- (2) מהות ההפרה שבשלה הוטל העיצום הכספי ונסיבות ההפרה;
- (3) סכום העיצום הכספי שהוטל;
- (4) אם הופחת העיצום הכספי – הנסיבות שבשלהן הופחת סכום העיצום ואחוזי ההפחתה;
- (5) פרטים על אודות המפר, הנוגעים לעניין;
- (6) שמו של המפר – ככל שהמפר הוא תאגיד.

(ב) הוגש ערעור על הטלת עיצום כספי, יפרסם המנהל את דבר הגשת הערעור ואת תוצאותיו.

(ג) על אף הוראות סעיף קטן (א)6), רשאי המנהל לפרסם את שמו של מפר שהוא יחיד, אם סבר שהדבר נחוץ לצורך אזהרת הציבור.

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 15טז המוצע

מוצע לחייב את המנהל לפרסם את החלטותיו בדבר הטלת עיצום כספי. פרסום זה הוא כלי שתכליתו היא הבטחת שקיפות ביחס להפעלת שיקול הדעת של המנהל, אשר בידיו מסור כלי רב עוצמה. לפיכך, וכדי להבטיח כי השימוש בכלי של העיצום הכספי ייעשה באופן שוויוני וענייני, מוצע לחייבו לפרסם את החלטותיו בדבר הטלת העיצומים הכספיים, מהות ההפרה שבשלה הוטל העיצום הכספי ונסיבות ההפרה, סכומי העיצום הכספי שהוטל, שיעורי ההפחתה של העיצום הכספי, אם ניתנו והנסיבות שבשלהן ניתנו, פרטים אודות המפר ככל שהם נוגעים לעניין ושמו של המפר, אם הוא תאגיד.

פרטי הפרסום יהיו כאלה שיאפשרו לציבור לערוך השוואה ביקורתית בין החלטות המנהל. הפרסום, ככלל, לא יכלול את שמות המפרים, ככל שהם יחידים. פרסום השם מהווה פגיעה בפרטיות, וככל שניתן להשיג את תכלית השקיפות ללא פרסום השם של אדם פרטי, הרי שאין

ריכוז של כלל העניינים המינהליים שבכל מחוז, בבית משפט אחד, לאפשר מינוי של שופטים מיוחדים שירכשו מומחיות ומקצועיות בתחומים אלה, בין השאר על ידי כך שירכזו אצלם את הדיון בכל הנושאים המינהליים. שופטים אלה עברו השתלמות במשפט מינהלי, וירכשו מומחיות ומקצועיות בתחום השיפוט המינהלי. יצוין כי הוראה זו מהווה חריג לכללי הסמכות הרגילים החלים בבתי משפט השלום, שלפיהם לכלל בתי משפט השלום בכל מחוז קיימת סמכות מקבילה.

לסעיף 15טו המוצע

מוצע לקבוע כי הגשת ערעור כאמור בסעיף 15טז המוצע, אינה מהווה עילה לעיכוב תשלום העיצום הכספי או לעיכוב פרסום ההחלטה, אלא אם כן הסכים לכך המנהל או שביית המשפט הורה על כך. ואולם אם התקבל הערעור כאמור לאחר ששולם העיצום הכספי, יוחזר העיצום הכספי או כל חלק ממנו, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו עד יום החזרתו.

(ד) על אף האמור בסעיף זה, לא יפרסם המנהל פרטים שהם בגדר מידע שרשות ציבורית מנועה מלמסור לפי סעיף 9(א) לחוק חופש המידע, וכן רשאי הוא שלא לפרסם פרטים לפי סעיף זה, שהם בגדר מידע שרשות ציבורית אינה חייבת למסור לפי סעיף 9(ב) לחוק האמור.

שמירת אחריות פלילית 15. (א) תשלום עיצום כספי לפי פרק זה, לא יגרע מאחריותו הפלילית של אדם בשל הפרת הוראה מההוראות לפי חוק זה, המנויות בסעיף 15ג, המהווה עבירה.

(ב) הוגש נגד אדם כתב אישום בשל הפרה המהווה עבירה כאמור בסעיף קטן (א), לא ינקוט נגדו המנהל הליכים לפי פרק זה בשל אותה הפרה, ואם שילם המפר עיצום כספי – יוחזר לו הסכום ששולם, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו עד יום החזרתו.

10. בתוספת לחוק העיקרי, בכותרת, במקום "תוספת" יבוא "תוספת ראשונה". תיקון כותרת התוספת

11. אחרי התוספת לחוק העיקרי יבוא: הוספת תוספת שנייה

"תוספת שנייה"

(סעיף 7ד)

סכום תשלום מרבי (בשקלים חדשים)	סכום תשלום מזערי (בשקלים חדשים)	נפח כלי האצירה
90	75	כלי אצירה שנפחו עד חצי מ"ק
1,008	724	כלי אצירה שנפחו בין חצי מ"ק ל-7 מ"ק
1,296	931	כלי אצירה שנפחו בין 7 מ"ק ל-9 מ"ק
2,448	1,759	כלי אצירה שנפחו בין 9 מ"ק ל-17 מ"ק

ד ב ר י ה ס ב ר

ששילם בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו עד יום החזרתו.

סעיפים מוצע להוסיף לחוק תוספת שנייה ובה ייקבעו 10 ו-11 הסכומים המרביים והמזעריים לקביעת שיעור תשלום בעבור שירותי פינוי פסולת בניין בידי הרשות. נמצא כי הדרך הנכונה לחשב את שיעור התשלום היא בהתאם לנפח כלי האצירה. הסכומים המוצעים הם פרי של עבודה מקצועית שנעשתה במשרד, והם לוקחים בחשבון את עלות הצבת כלי האצירה, עלות הובלת כלי האצירה, דמי הכניסה לאתרים מוסדרים ותקורה ניהולית.

הצדקה לפגיעה זו. עם זאת, ניתן לפרסם את שמו של מפר שהוא יחיד אם הדבר נחוץ כדי להזהיר את הציבור מפניו. כמו כן יימנע המנהל מפרסום פרטים שהם בגדר מידע לפי סעיף 9(א) לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן – חוק חופש המידע), ובנוסף הוא רשאי שלא לפרסם פרטים שהם בגדר מידע שרשות ציבורית אינה חייבת למסור לפי סעיף 9(ב) לחוק חופש המידע, כדוגמת מידע שהוא סוד מסחרי.

לסעיף 15ז המוצע

מוצע לקבוע כי תשלום העיצום הכספי לא יגרע מהאחריות הפלילית של אדם בשל הפרה. עם זאת, מפר שהוגש נגדו כתב אישום בשל הפרה המנויה בסעיף 15ג המוצע, לא יחויב בשל אותה הפרה בתשלום עיצום כספי, ואם חויב ושילם את העיצום הכספי יוחזר לו הסכום

1. הסכומים המרביים והסכומים המזעריים לקביעת שיעור תשלום בעבור שירותי פינוי פסולת בניין;
2. הסכומים הנקובים בפרט 1 יתעדכנו ב־1 בינואר בכל שנה (להלן – יום העדכון). לפי שיעור שינוי מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (להלן – המדד), שפורסם לאחרונה לפני יום העדכון לעומת המדד שפורסם בחודש דצמבר 2011; הסכומים האמורים יעוגלו לסכום הקרוב שהוא מכפלה של עשרה שקלים חדשים; הודעה על סכומי התשלום המעודכנים לפי סעיף קטן (א) תפורסם ברשומות.”
12. תיקון חוק הרשויות המקומיות (אכיפה סביבתית – סמכויות פקחים), התשס”ח–2008¹¹, בתוספת, במקום פרט 8 יבוא:

”8. עבירות לפי סעיפים 13(א)2, (3) ו־10, (ב)1, (8), (9), (10) ו־ג), ו־15 לחוק שמירת הניקיון, התשמ”ד–1984.”
13. תיקון חוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש”ס–2000¹², בתוספת הראשונה, בפרט 23, אחרי פסקה (9) יבוא:

”10) החלטה של רשות לפי חוק שמירת הניקיון, התשמ”ד–1984.”
14. תחילתו של חוק זה שישה חודשים מיום מפרסומו.

ד ב ר י ה ס ב ר

- סעיף 13** בחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש”ס–2000, בפרט 23 לתוספת הראשונה שעניינו איכות הסביבה, מופיעות החלטות מינהליות לפי חקיקה סביבתית שהן נושא לעתירה מינהלית לפי חוק בית משפט לעניינים מינהליים. מוצע כי החלטות הממונה לפי החוק המוצע ייוספו לרשימה זו.
- סעיף 14** מוצע לקבוע כי תחילתו של חוק זה שישה חודשים מיום פרסומו, זאת כדי לאפשר לרשויות המקומיות תקופת התארגנות ליישום חובותיהן לפי ההסדר המוצע.
- סכומים אלה יתעדכנו ב־1 בינואר בכל שנה, בהתאם לשיעור עליית מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.
- סעיף 12** מוצע לקבוע כי למפקחי הגנת הסביבה, כהגדרתם בסעיף 2 לחוק הגנת הסביבה (סמכויות פיקוח ואכיפה), התשע”א–2011 (להלן – חוק סמכויות פיקוח ואכיפה), תהיה הסמכות להפעיל סמכויות לפי פרק ג’ לחוק האמור, לשם ביצוע הוראות הכלולות בתיקון המוצע. לפיכך, מוצע לתקן את התוספת לחוק סמכויות פיקוח ואכיפה ולהוסיף בה את ההוראות הכלולות במסגרת התיקון המוצע.

¹¹ ס”ח התשס”ח, עמ’ 534.

¹² ס”ח התש”ס, עמ’ 1739.

